

ኤልያስ - ቁጥር አራት

ባርነት

Jeff Pippenger

2023-10-01

ምስክርነት ኤልያስ በቃሉ ብቻ እንደሚሆን ለሶስት ዓመት ተኩል ዝናብ እንደማይወርድ በማስታወቅ ይጀምራል።

ከገለጻውም ነዋሪዎች የነበረው ቲሽባዊው ኤልያስ ለአክሱብ እንዲህ አለው፤ እኔ በሬቱ የምቆምበት የእስራኤል አምላክ ሕያው እግዚአብሔር በሕይወቴ፣ እነዚህ ዓመታት እንደ ቃሌ ሳይሆን ጠልም ሆነ ዝናብ አይሆንም። 1 ነገሥት 17፡1።

እነዚያ ሦስት ዓመት ተኩል ከ538 እስከ 1798 ድረስ ያለውን የትያጥሮን ታሪክ ይወክላሉ። በ1798 የድርቅ ዘመኑ መጨረሻ ላይ ኤልያስ አክሱብን ወደ ቀርጫሎስ ይጠራዋል። የመጀመሪያው መልእክት በጥቅምት 22 ቀን 1844 የእግዚአብሔርን ፍርድ ሰዓት አወጀ። የመጀመሪያው መልእክት አክሱብ እስራኤልን ሁሉ ወደ ቀርጫሎስ እንዲጠራ የተሰጠው ትእዛዝ ነበር።

እንዲህም ሆነ፤ አክሱብ ኤልያስን ባየ ጊዜ፣ አክሱብ እርሱን፡- እስራኤልን የምታስጩንቅ አንተ ነህን? አለው። እርሱም መልሶ፡- እስራኤልን ያስጩኝሁት እኔ አይደለሁም፤ ነገር ግን አንተና የአባትህ ቤት ናችሁ፡ የእግዚአብሔርን ትእዛዛት ትታችሁ፡ በዓሊምንም ተከትላችኋልና። አሁንም እንግዲህ ላክ፡ እስራኤልንም ሁሉ ወደ ቀርጫሎስ ተራራ ሰብስብልኝ፡ ከኤልዛቤልም ማዕድ የሚበሉትን የበአል ነቢያት አራት መቶ አምሳ፣ የአስቴራትም ነቢያት አራት መቶ። ስለዚህ አክሱብ ወደ እስራኤል ልጆች ሁሉ ላከ፡ ነቢያቱንም ወደ ቀርጫሎስ ተራራ ሰበሰበ። ኤልያስም ወደ ሕዝቡ ሁሉ ቀርቦ፡- እስከ መቼ በሁለት ሐሳብ መካከል ትወላውላላችሁ? እግዚአብሔር አምላክ ከሆነ እርሱን ተከተሉ፤ በአል ግን ከሆነ እርሱን ተከተሉ። ሕዝቡም አንዲት ቃል እንኳ አልመለሱለትም። 1 ነገሥት 18፡17-21።

በኤልያስ ዘመን እስራኤል ሁሉ ወደ ቀርጫሎስ ተሰበሰበ፤ ይህም በተራው በራእይ ምዕራፍ ሶስት የተጠቀሱት ሶስቱ ቤተ ክርስቲያናት በአንድነት በተሰበሰቡበት ጊዜ የዊልያም ሚሊርን ታሪክ ይወክል ነበር። በትያጥሮን ቤተ ክርስቲያን የተወከለችው፣ በ538 መጀመሪያ ከኤልዛቤል ስደት ለማምለጥ ወደ ምድረ በዳ ሸሽታ የገባችው ቤተ ክርስቲያን፣ በዊልያም ሚሊር የተወከለውን የኤልያስ መልእክት ሊገጥማት እንደሚገባ ትውልድ ሆና ከምድረ በዳ ወጣች። ከዚያም የምድር አውሬው አፋን ከፍቶ ለአንድ ሺህ ሁለት መቶ ስድሳ ዓመታት በእርስዋ ላይ የተላከውን የስደት ጎርፍ ዋጠው።

ምድርም ሴቲቱን ረዳት፤ ምድርም አፋን ከፍታ ዘንዶው ከአፋ ያወጣውን ጎርፍ ዋጠችው። ራእይ 12፡16።

በትንቢት ውስጥ “የአንድ ሕዝብ መናገር” ማለት የእርሱ ሕግ አውጪና የፍርድ ባለሥልጣኖች እርምጃ ነው፤ እንዲሁም በ1789 ዩናይትድ ስቴትስ የአሜሪካ ሕገ መንግሥት የሆነውን መለኮታዊ ሰነድ መሠረተች፤ በዚህም ከአውሮፓ ነገሥታትና ከካላፎርኒያ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን ስደት ጥበቃ ለማግኘት አስፈላጊ የሆኑትን መብቶችና ነፃነት ጠበቀች።

“የሕዝብ መናገር የሕግ አውጪዎቹና የፍርድ ባለሥልጣኖቹ ድርጊት ነው።” The Great Controversy, 443.

በ1789 ዓ.ም.፣ የአሜሪካ አንድነት መንግሥት በመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት ስድስተኛው መንግሥት ሆኖ የትንቢታዊ ሚናውን ከመጀመሩ በፊት ጠባቂ እንደሚመስል ተናገረ፤ ነገር ግን በእሱድ ሕግ ጊዜ እንደ ዘንዶ ይናገራል።

ከምድርም ወጥቶ የሚመጣ ሌላ አውሬ አየሁ፤ እርሱም እንደ በግ ሁለት ቀን ይቆይ ነበሩት፤ እንደ ዘንዶም ይናገር ነበር። ራእይ 13፡11።

የምድር አውሬ መጀመሪያና መጨረሻ በመናገሩ ይለያሉ። በ1798 አክሲዮን ኤልያስ በዚያ የሚመለከቱትን ሰዎች ፊት የዕብራውያን አምላክ ወይስ የኤልዛቤል አምላክ እውነተኛው አምላክ መሆኑን ለማረጋገጥ ፈተና ሊያቀርብ ወደሚገባበት ወደ ቀርጫሎስ ተራራ እስራኤልን ሁሉ ጠራ። ኤልዛቤል አራት መቶ አምሳ የበክል ነቢያትና አራት መቶ የጨካው ነቢያት ነበሯት። ሐሰተኛው አምላክ በአል ወንድ አማልክት ነበር፤ ሐሰተኛውም አምላክ አሽታሮት ሴት አማልክት ነበረች።

እነዚያ ሁለቱ የሐሰተኛ ነቢያት ክፍሎች የቤተ ክርስቲያንና የመንግሥትን ጥምረት ይወክላሉ፤ ምክንያቱም በትንቢት አንድ ወንድና አንዲት ሴት አብረው ሲቀርቡ፣ ሴቲቱ ቤተ ክርስቲያንን ወንድም መንግሥትን ይወክላል። ኤልያስ በሴትና በወንድ የሐሰት አማልክት እንዲሁም በአክሲዮን በኤልዛቤል ጋብቻ የተመሰለውን ያልተቀደሰ የቤተ ክርስቲያንና የመንግሥት ጥምረት በተጋፈጠ ጊዜ፣ ስምንት መቶ አምሳ ለአንድ በሆነ መጠን ተበልጦ ነበር። አክሲዮን ኤልዛቤል የቤተ ክርስቲያንና የመንግሥት ምሳሌ ሆነው የሪፐብሊካኒዝምን ቀንድ መበስበስ ይወክላሉ፤ በአልና አሽታሮትም የፕሮቴስታንትን ቀንድ መበስበስ ይወክላሉ።

ጉዳዩ በራእይ ምዕራፍ ሁለት ውስጥ በትያጥሮን የተወከለውን የተበላሽ ሃይማኖት ኤልያስ በመቃወሙ ላይ ነበር። ኤልያስ ፕሮቴስታንትን ይወክል ነበር፤ ምክንያቱም የ“ፕሮቴስታንት” ብቸኛ ትርጉም በሮማ ላይ የሚቃወም ሰው ብቻ ነው። የኤልያስ ተቃውሞ በተበላሽ መንግሥትና በተበላሽ ቤተ ክርስቲያን መካከል በተፈጸመው ያልተቀደሰ ህብረት የሚፈጸመውን የቤተ ክርስቲያንና የመንግሥት ጥምረት ላይ የሚቀርብ ተቃውሞ ነው።

ነገር ግን እኔ በአንቺ ላይ ጥቂት ነገሮች አሉኝ፤ ራሷን ነቢይት ትላለች ያቺን ሴት ኤልዛቤልን ታስተምርና ባሪያዎችንም ዝሙት እንዲያደርጉና ለጣዖታት የተሠዋውንም እንዲበሉ እንድታስትታቸው ትፈቅዳላታለሽና። ከዝሙቷም እንድትገባ ዘመን ሰጠኋት፤ ነገር ግን አልተመለሰችም። እነሆ፣ እርሷን በአልጋ ላይ እጥላታለሁ፤ ከእርሷም ጋር የሚያመነዝሩትን ከሠራቸው ባይገቡ ወደ ታላቅ መከራ እጥላቸዋለሁ። ራእይ 2፡20-22።

ሙብላት ማለት እርስዎ የሚቀበሉትን መልእክት ይወክላል፤ ለጣዖታት የተሠዋ መልእክትም የካቶሊክነትን ትምህርቶች ይወክላል። እነዚህም የአስጸያፊው የጣዖት አምልኮ ትክክለኛ ምልክት ናቸው። በጨለማው ዘመን የእግዚአብሔር ሕዝብ ከካቶሊክነት ብዙ አረማዊ ትምህርቶችን፣ በተለይም የፀሐይን አምልኮ፣ ለመቀበል መጥቶ ነበር።

ዝሙት ሕገ-ወጥ ግንኙነት ነው፤ በትንቢታዊ አርእስትም ሕገ መንግሥቱ የሚከለክለውን ነገር ማለትም የቤተ ክርስቲያንና የመንግሥት መቀላቀል በዋናነት ይወክላል። አክሲዮን ከኤልዛቤል ጋር በሕገ-ወጥ ግንኙነት ነበር፣ ምክንያቱም እንደ እስራኤል ንጉሥ አሕዛብ ልዕልትን ማግባት አይገባውም ነበርና። ኢየሱስ የሐንስ መጥምቅን ኤልያስ መሆኑን ገለጠ፤ የሐንስም የወንድሙን ሚስት ሄሮድያዳን በማግባቱ ሄሮድስን በገሠጸ ጊዜ ያንኑ የማይቀደስ ግንኙነት ተቃውሞ ተጋፈጠ።

ሄሮድስ ግን የወንድሙ የፊልጶስ ሚስት ስለ ነበረችው ሄሮድያስ የሐንስን ይዞ አስሮ በእስር ቤት ጥሎት ነበር። ምክንያቱም የሐንስ፣ “እርስዎን ታገባት ዘንድ ለአንተ አይፈቀድም” ብሎ ነበር። ማቴዎስ 14፡3፣ 4።

የኤልያስ ከአክሲዮና ከኤልዛቤል ጋር ያደረገው ግጭት፣ የዮሐንስ ከሄሮድስና ከሄሮድያዳ ጋር ያደረገውን ግጭት አስቀድሞ ይጠቁም ነበር፤ ምክንያቱም ሁለቱም ግንኙነቶች ሕገ-ወጥ የቤተ ክርስቲያንና የመንግሥት ቁርኝትን ይወክሉ ነበርና። በአንድነት ሆነው፣ ጳጳሳዊነትን (ኤልዛቤልና ሄሮድያዳን)፣ የተባበሩትን መንግሥታት የሚወክሉትን አሥሩን ነገሥታት (አክሲዮና ሄሮድስን)፣ እንዲሁም ሐሰተኛውን ነቢይ የምትወክለውን አሜሪካን (የቀርሜሎስ ሐሰተኛ ነቢያትንና የሄሮድያዳን ቤት ልጅ ሰሎሜን) የሚገጥም የአንድ መቶ አርባ አራት ሺህ የኤልያስ መልእክትን ይወክላሉ።

በቀርሜሎስ ያለው ትንቢታዊ መድረክ፣ በኤልያስ የተፈጸመውን የዩናይትድ ስቴትስ ሕገ-መንግሥት መከላከል ያካትታል፤ ይህም የቤተ ክርስቲያንና የመንግሥት መለያዎች መርህ የተቀመጠበት ነው።

እንዲሁም ሆነ፤ አክሲዮ ኤልያስን ባየ ጊዜ አክሲዮ፣ «እስራኤልን የምታውክ አንተ ነህን?» አለው። እርሱም መልሶ፣ «እኔ እስራኤልን አላወክሁም፤ ነገር ግን አንተና የአባትህ ቤት ናችሁ፤ ይህም የሆነው የእግዚአብሔርን ትእዛዛት ትታችሁ በዓሊምን ስለ ተከተልህ ነው።» 1 ነገሥት 18፡17, 18።

ሕገ-መንግሥቱ የሪፐብሊካኒዝምና የፕሮቴስታንቲዝም ሁለቱ ቀንዶች ሁልጊዜ እርስ በርሳቸው ተለይተው እንዲኖሩ መሠረተ። ነገር ግን ራእይ እንደሚያስረዳው፣ አሜሪካ በመጨረሻ እንደ ዘንዶ በምትናገርበት ጊዜ፣ ይህን የምታደርገው የአሜሪካ ከሃዲ አብያተ ክርስቲያናት ቁጥጥርን በሚያዙበትና ከከሃዲው መንግሥት ጋር በሚተባበሩበት ጊዜ ነው።

“ነገር ግን ‘የአውሬው ምስል’ ምንድን ነው? እና እንዴት ሊሠራ ነው? ምስሉ በሁለት ቀንዶች ባለው አውሬ የሚሠራ ሲሆን የአውሬውም ምስል ነው። ደግሞም የአውሬው ምስል ተብሎ ይጠራል። እንግዲህ ምስሉ ምን እንደሚመስል እና እንዴት እንደሚሠራ ለማወቅ የአውሬውን ራሱን ባሕርያት—ማለትም የጳጳሳዊ ሥርዓቱን—ማጥናት አለብን።”

“የመጀመሪያዎ ቤተ ክርስቲያን ከወንጌል ቀላልነት በመራቅ የአሕዛብን ሥርዓቶችና ልማዶች በተቀበለች ጊዜ ተበላሽች፤ የእግዚአብሔርንም መንፈስና ኃይል አጣች፤ እናም የሕዝቡን ሕሊና ለመቆጣጠር የዓለማዊውን ሥልጣን ድጋፍ ፈለገች። የዚህም ውጤት ጳጳሳዊ ሥርዓት ሆነ፤ ይህም የመንግሥትን ሥልጣን የተቆጣጠረች እና ለራሷ ዓላማ ማስፈጸሚያ የተጠቀመችበት ቤተ ክርስቲያን ነበረች፤ በተለይም ‘መናፍቅነትን’ ለመቅጣት። ዩናይትድ ስቴትስ የአውሬውን ምስል እንድትሠራ የሃይማኖት ኃይሉ የመንግሥትን ሥርዓት እንዲህ ያለ መጠን ሊቆጣጠር ይገባዋል፤ እንዲሁም የመንግሥት ሥልጣን ደግሞ በቤተ ክርስቲያን ለራሷ ዓላማ ማስፈጸሚያ እንዲውል።” ታላቁ ተጋድሎ፣ 443።

ኤልያስ በቀርሜሎስ ተራራ ላይ የሚለራውያንን ሥራ ወክሎ ነበር፤ እነዚህም ሚሊራውያን በቅርብ ጊዜ ከካቶሊክነት ተጽእኖ ስር ወጥተው ከነበሩት፣ ነገር ግን የመጀመሪያውን መልአክ ብርሃን በመናቃቸው ወደ ሮም ለመመለስ የመረጡትን በተቃራኒው እንደ እውነተኛው ነቢይ ተመሠረቱ። ስለዚህ በ1844 የጸደይ ወቅት የሁለተኛው መልአክ መልእክት የፕሮቴስታንት እምነት ድርጅቶችን የባቢሎን ቤት ልጆች እንደሆኑ ለይቶ ማሳየትን፣ ሚሊራውያንንም እንደ እውነተኛው የፕሮቴስታንት ቀንድ ማቅረብን ያካተተ ነበር።

ግዚአብሔር ጥንታዊቱን እስራኤል ከግብፅ ባርነት አውጥቶ በቀይ ባሕር ውኃ ካሳለፉት ጊዜ፣ በሰማያዊው መና ፈተና የተጀመረ ቀጣይነት ያለው የፈተና ሂደት ጀመረ።

«በእኛ ላይ የቀድሞ ዘመናት የተከማቸ ብርሃን እየበራ ነው። የእስራኤል መርሳት መዝገብ ለእኛ ማብራሪያ እንዲሆን ተጠብቆአል። በዚህ ዘመን እግዚአብሔር ከሁሉም አሕዛብ፣ ወገኖችና ቋንቋዎች ለራሱ አንድ ሕዝብ ይሰበስብ ዘንድ እጁን ዘርግቶአል። በምጽአት እንቅስቃሴ ውስጥ ለርስቱ ሠርቶአል፤ እስራኤላውያንን ከግብፅ ሲመራቸው እንደ ሠራላቸው እንዲሁ። በ1844 ታላቁ ተስፋ መቁረጥ ውስጥ የሕዝቡ እምነት፣ ዕብራውያን በቀይ ባሕር ዘንድ እንደ ተፈተነው እንዲሁ ተፈትኖአል።» Testimonies,

የ1844 ዓ.ም. ጥቅምት 22 የደረሰው ተስፋ መቁረጥ ሰማያዊው መቅደስ እንዲገባ ወደ መረዳት መራ፤ ከዚያም የሰንበት ፈተና ቀረበ፤ እንደ ማና ፈተና ለጥንታዊቷ እስራኤል ከአሥር ፈተናዎች ተከታታይ የመጀመሪያው እንደ ሆነው ሁሉ።

ጌታ በ1847 ዓ.ም. ወንድሞች በሰንበት በሜይን ግዛት ቶፕሻም ተሰብስበው ሳሉ፤ የሚከተለውን ራእይ ሰጡኝ።

“ያልተለመደ የጸሎት መንፈስ ተሰምቶን ነበር። እኛም ስንጸልይ መንፈስ ቅዱስ በላያችን ወረደ። እጅግ ደስ ብሎን ነበር። ብዙም ሳይቆይ ለምድራዊ ነገሮች ሁሉ ጠፍቼ በእግዚአብሔር ክብር ራእይ ተሸፈንሁ። መልአክ በፍጥነት ወደ እኔ እየበረረ መጣ አየሁ። እርሱም ፈጥኖ ከምድር ወደ ቅድስቲቱ ከተማ ወሰደኝ። በከተማይቱ ውስጥ ቤተ መቅደስ አየሁ፤ በውስጡም ገባሁ። ወደ መጀመሪያው መጋረጃ ከመድረሱ በፊት በአንድ ደጅ አለፍሁ። ይህም መጋረጃ ተነሥቶ ነበር፤ እኔም ወደ ቅዱሱ ስፍራ ገባሁ። በዚያ የእጣን መሠዊያውን፤ ሰባት መብራቶች ያሉበትን መቅረዝ፤ እንዲሁም የማሳየት እንጀራው የተቀመጠበትን ገበታ አየሁ። የቅዱሱን ስፍራ ክብር ካየሁ በኋላ፤ ኢየሱስ ሁለተኛውን መጋረጃ አነሣ፤ እኔም ወደ ቅድስተ ቅዱሳን ገባሁ።”

«በቅዱሳን ቅዱስ ውስጥ ኪዳኑን የሚይዝ ታቦት አየሁ፤ በላይና በጎኖቹ ሁሉ እጅግ ንጹሕ ወርቅ ነበረበት። በታቦቱም ሁለቱ ጫፎች እያንዳንዳቸው አንድ ውብ ኪሩብ ነበረ፤ ክንፎቻቸውም በላይ ተዘርግተው ነበር። ፊቶቻቸው እርስ በርስ ተመልክተው ነበር፤ ዓይኖቻቸውም ወደ ታች ይመለከቱ ነበር። በመላእክቱ መካከል የወርቅ ዕጣን ማጠኛ ነበር። መላእክቱ ቆመው ከነበሩበት በላይ፤ ከታቦቱ በላይ፤ እጅግ የሚያንጸባርቅ ክብር ነበረ፤ እርሱም እግዚአብሔር የሚኖርበት ዙፋን ይመስል ነበር። ኢየሱስም በታቦቱ አጠገብ ቆሞ ነበር፤ የቅዱሳኑም ጸሎቶች ወደ እርሱ ሲወጡ፤ በዕጣን ማጠኛው ውስጥ ያለው ዕጣን ይጨስ ነበር፤ እርሱም ጸሎቶቻቸውን ከዕጣኑ ጭስ ጋር ወደ አባቱ ያቀርባቸው ነበር። በታቦቱም ውስጥ የማና የወርቅ መሰብ፤ ያቆጠቆጠው የአሮን በትር፤ እና እንደ መጽሐፍ ተጣጥፈው የሚዘጉ የድንጋይ ጽላቶች ነበሩ። ኢየሱስም ከፈታቸው፤ በእነርሱም ላይ አሥርቱ ትእዛዛት በእግዚአብሔር ጣት ተጽፈው አየሁ። በአንዱ ጽላት ላይ አራት ነበሩ፤ በሌላውም ስድስት። በመጀመሪያው ጽላት ላይ የነበሩት አራቱ ከሌሎቹ ስድስቱ ይልቅ ይበልጥ ያበሩ ነበር። ነገር ግን አራተኛው፤ የሰንበት ትእዛዝ፤ ከሁሉም በላይ ያበራ ነበር፤ ምክንያቱም ሰንበት ለእግዚአብሔር የቅዱስ ስሙ ክብር እንዲጠበቅ ተለይቶ ተቀድሶ ነበርና። ቅዱሱ ሰንበት ክብር ይመስል ነበር—የክብር ሐሎ በዙሪያው ሁሉ ነበረ። የሰንበት ትእዛዝ በመስቀል ላይ እንዳልተካከረ አየሁ። ይህ እንደ ሆነ፤ ሌሎቹ ዘጠኙ ትእዛዛት ደግሞ በተካከሩ ነበር፤ እኛም አራተኛውን እንደምንፈርስ ሁሉ፤ ሁሉንም ልንፈርስ ነፃነት በነበረን ነበር። እግዚአብሔር ሰንበቱን እንዳልለወጠ አየሁ፤ ምክንያቱም እርሱ ፈጽሞ አይለወጥም። ነገር ግን ጳጳሱ ከሰንበቱ ሰባተኛው ቀን ወደ መጀመሪያው ቀን ለውጥታል፤ ዘመናትንና ሕግን ይለውጥ ዘንድ የተወሰነለት እርሱ ነበርና።» Early Writings, 32.

ፕሮቴስታንቶች በ1798 ከጨለማው ዘመን በወጡ ጊዜ፤ የዳንኤልም መጽሐፍ በተፈታ ጊዜ፤ በመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት የተገለጸው ስድስተኛው መንግሥት፤ በራእይ አሥራ ሦስት ያለው ሁለት ቀንድ ያለው የምድር አውሬ፤ በትንቢታዊ ታሪክ ውስጥ ጉዞውን ጀመረ። ፕሮቴስታንቲዝም ቅዱስ መጽሐፍ ተብሎ በሚጠራው ቅዱስ ሰነድ ላይ ተመሥርቶ ነበር፤ ሪፐብሊካኒዝምም ሕገ መንግሥት ተብሎ በሚጠራው ቅዱስ ሰነድ ላይ ተመሥርቶ ነበር። እግዚአብሔር በምድረ በዳ ያለችውን ቤተ ክርስቲያኑን ከጨለማው ዘመን አውጥቶአት ነበር፤ ነገር ግን እንደ ጥንታዊቱ እስራኤል በግብፅ የባርነት ዘመን እንደ ነበረችው ሰንበት ትእዛዝ ተረስቶ ነበር። እስራኤል ወደ ሲና ሕገ እንዲሰጥ በሄደችበት መንገድ ቀይ ባሕርን እንደ ተሻገረች፤ ዘመናዊቱም እስራኤል ሕገ እንደ ገና ይገለጥበት ወደ ጥቅምት 22 ቀን 1844 በመሄድዋ አትላንቲክን ተሻገረች። ጌታ እንደ

ገና የእርሱ ሕግ አደራ ጠባቂዎች፣ የእርሱ ትንቢታዊ ራዕዮች አደራ ጠባቂዎች፣ እና የፕሮቴስታንቲዝምን ካባ የሚሸከሙ ሕዝብ እያነሣ ነበር። ለጥንታዊቱ እስራኤል የእርሳቸው ሥራ የእርሱ ሕግ አደራ ጠባቂዎች መሆን መሆኑን እንደ ምልክት ሁለቱ የአሥርቱ ትእዛዞች ጽላቶች ተሰጥተውአቸው ነበር፤ ለዘመናዊቱም እስራኤል የእርሷ ሥራ የእርሱ ትንቢታዊ ቃል አደራ ጠባቂዎች መሆን መሆኑን እንደ ምልክት ሁለቱ የዕንባቆም ጽላቶች ተሰጥተዋት ነበር።

ዘመናዊ እስራኤል ሦስተኛውን የመልአክ መልእክት ለዓለም ሲያቀርብ፣ ሁለቱንም የሁለት ጽላቶች ስብስቦች መሸከም ነበረበት፤ ይህም መልእክት የፕሮቴስታንቲዝምን ካባ የተሸከሙ ሰዎች የሚያውጁት መልእክት ነው። ከጨለማው ዘመን የወጣው ፕሮቴስታንቲዝም ያን ጊዜ ያልተሟላ ነበር፤ ይህም እንደ ቀድሞው እስራኤል ቀይ ባሕርን በተሻገረ ጊዜ እንደነበረው ነበር። ፕሮቴስታንቲዝም “መጽሐፍ ቅዱስ እና መጽሐፍ ቅዱስ ብቻ” የሚለውን መርህ ቢያስታውቅም፣ ለዘመናት የሮማ ካቶሊክነትን አረማዊ ትምህርቶች (ለጣዖታት የተሠዋ ነገሮች) በመብላት ምክንያት የእግዚአብሔርን ቃል ያልተሟላ ግንዛቤ ነበረው። እግዚአብሔር እውነተኛ ፕሮቴስታንት በ“ሕግና ነቢያት” እንደተመሰለው የእግዚአብሔርን ቃል ሙሉ በሙሉ እንዲወክል አዘጋጀ፤ እነዚህም ሁለቱ የሁለት ጽላቶች ስብስቦች የእግዚአብሔር ሕዝብ ሥራንና የእግዚአብሔርን ባሕርይ ሁለቱንም ይወክላሉ። የመጀመሪያው መልአክ ሥራ እውነተኛ ፕሮቴስታንት ሕዝብን ማፍራት ነበር፤ እነርሱም የእርሱ ሕግና የእርሱ ትንቢታዊ ቃል ተቀማጮች ይሆኑ ዘንድ ነበር።

“እግዚአብሔር በዚህ ዘመን ቤተ ክርስቲያኑን፣ እንደ ቀድሞው እስራኤል ጠራት እንደነበረው፣ በምድር ላይ እንደ ብርሃን ትቆም ዘንድ ጠርቶአታል። በእውነት ኃያል መለያየት ሰይፍ፣ በመጀመሪያው፣ በሁለተኛው፣ በሦስተኛውም መልአክ መልእክቶች፣ ከቤተ ክርስቲያናትና ከዓለም ላይቶአቸው ወደ ራሱ ቅዱስ ቅርብ አስገብቶአቸዋል። የሕግ አደራ ጠባቂዎች አድርጎአቸዋል፣ ለዚህም ዘመን የሆኑትን ታላላቅ የትንቢት እውነቶች ሰጥቶአቸዋል። ለቀድሞው እስራኤል እንደ ተሰጡት ቅዱሳን ቃሎች፣ እነዚህ ለዓለም ሊነገሩ የሚገባቸው ቅዱስ አደራ ናቸው። የራእይ 14 ሦስቱ መላእክት የእግዚአብሔርን መልእክቶች ብርሃን የሚቀበሉና በምድር ርዝመትና ስፋት ሁሉ ማስጠንቀቂያውን ለማሰማት እንደ ወኪሎች የሚወጡትን ሕዝብ ይወክላሉ።” Testimonies, volume 5, 455.

እነዚያ የሁለቱ ጥንዶች ጽላቶች አደራ ተሰጥቶአቸው ተለይተው የታወቁ ሰዎች ሊያውጁት የሚገባቸው ማስጠንቀቂያ የካቶሊክነትን ምልክት ከመቀበል ጋር የሚቃወም ነው። ያ ተቃውሞ በአክላብና በኤልዛቤል መካከል ያለውን ሕገ-ወጥ ግንኙነት የሚቃወም ሲሆን፣ በቀርጫሎስ ተራራ ላይ በኤልያስ ተወክሎ ቀርቦ ነበር። በሲና ተራራ ላይ የድንጋይ ሁለቱ ጽላቶች መሰጠት፣ በ1842 እስከ 1849 ባለው ታሪክ ውስጥ የሐበቂቅ ሁለቱ የጨርቅ ጽላቶች መሰጠትን ይወክል ነበር። የሐበቂቅ ሁለቱ ጽላቶች በእግዚአብሔርና በፕሮቴስታንት ሕዝብ መካከል ያለው የቃል ኪዳን ግንኙነት ምልክት ናቸው። እነዚያን ጽላቶች መቃወም የጥንት እስራኤል የእግዚአብሔርን ሕግ እንደ መቃወም ያህል ይሆናል።

ሚሊራውያን ወደ ቅድስተ ቅዱሳን ገብተው የሰንበትን ብርሃን ተቀበሉ፣ ነገር ግን የፈተናው ሂደት ገና አልተፈጸመም ነበር። በተመሳሳይ ጊዜ የሪፐብሊካኒዝም ቀንድ በዚያው ትክክለኛ ታሪክ እየገሰገሰ ነበር። እናም ሁለቱም ቀንዶች በ1863 በአንድነት በሚያደርጉት ጉዞ ውስጥ ወደ አንድ ወሳኝ ደረጃ ይደርሱ ነበር።

የሚለር የኤልያስ መልእክት፣ የፕሮቴስታንትን ቀንድ ለመመስረት የታሰበ ቀስ በቀስ የመንጸት ሂደትን አፈራ፤ በዚያውም ተመሳሳይ ታሪክ ውስጥ የሪፐብሊካን ቀንድ ከቀስ በቀስ የፖለቲካ እድገት ሂደት ጋር ተያይዞ ነበር። ሁለቱም ቀንዶች በአንድ ምድራዊ አውሬ ላይ ስለሆኑ፣ በምድራዊው አውሬ ታሪክ ሁሉ ውስጥ በአንድነት መጓዝ አለባቸው።

የምድር አውሬው ሪፐብሊካን ቀንድ ያሳየው የመጀመሪያው ትንቢታዊ ባህርይ በ1789 ሕገ መንግሥቱን ወደ ተግባር የማስገባት እርምጃ ነበር። በ1798፣ (የዳንኤል መጽሐፍ የተፈታበት የመጨረሻው ዘመን)

የምድር አውሬው እንደ ስድስተኛው የመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት መንግሥት ለመጀመሪያ ጊዜ ይናገር ነበር። 1798 ዩናይትድ ስቴትስ እንደ ስድስተኛው የመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት መንግሥት የጀመረችበት መነሻ ነበር፤ እና በ1798 በምድር አውሬው ታሪክ መጀመሪያ ላይ የተከናወነው መናገር ስድስተኛው መንግሥት ለመጨረሻ ጊዜ የሚናገርበትን ጊዜ ይወክል ነበር፤ እና ያ ጊዜ እንደ ዘንድ ድምፅ ተወክሏል። በ1798 በዩናይትድ ስቴትስ ውስጥ በሪፐብሊካን ቀንድ የተፈጸሙትን ሕጎች ስንመለከት፣ ዩናይትድ ስቴትስ እንደ ዘንድ በምትናገርበት ጊዜ ከእሁድ ሕግ ጋር በመተባበር የሚፈጸሙትን ሕጎች የሚያመለክት ምሳሌ ልናይ መጠበቅ ይገባል። የሚቀጥሉትን አራት ሕጎች ስንመለከት፣ በ1798 የተፈጸሙት እነዚህ አራት ሕጎች የአልፋና የአሜጋ ትንቢታዊ ፊርማ እንዳላቸው ራስህን ጠይቅ።

እ.ኤ.አ. በ1798 የአሜሪካ ዩናይትድ ስቴትስ የ«Alien and Sedition Acts» ተብለው የሚታወቁ በርካታ ጠቃሚ ሕጎችን አፀደቀች። እነዚህ ሕጎች በፌዴራሊስቶች ቁጥጥር ሥር ባለው ኮንግረስ የፀደቁ እና በዩናይትድ ስቴትስ ሁለተኛ ፕሬዚዳንት እንዲሁም ቀድሞ የጆርጅ ዋሽንግተን ምክትል ፕሬዚዳንት በነበሩት ፕሬዚዳንት ጆን አዳምስ የተፈረሙ አራት ሕጎች ስብስብ ነበሩ።

የዜግነት ማግኛ ሕግ፡- ይህ ሕግ ስደተኞች የአሜሪካ ዜጎች ለመሆን የሚያስፈልጋቸውን የመኖሪያ ጊዜ መስፈርት ከ5 ዓመት ወደ 14 ዓመት አራዘመ። ዋና ዓላማውም በቅርቡ የመጡ ስደተኞች ተጽዕኖ ለመገደብ ነበር፤ እነዚህም ብዙ ጊዜ ከተቃዋሚው ፓርቲ፣ ከዲሞክራቲክ-ሪፐብሊካኖች ጋር የተሰለፉ ነበሩ።

የውጭ ጓደኞች ሕግ፡ ይህ ሕግ ፕሬዚዳንቱ በሰላም ዘመን ለአሜሪካ ዩናይትድ ስቴትስ ደህንነት ስጋት ናቸው ተብለው የሚቆጠሩ ዜግነት የሌላቸው ሰዎችን እንዲያስወግድ ሥልጣን ሰጠው። እንዲሁም ፕሬዚዳንቱ አደገኛ ናቸው ብሎ የሚመለከታቸውን ማንኛውንም ዜግነት የሌለው ሰው እንዲያስር እና እንዲያስወግድ ፈቀደለት።

የውጭ ጠላት ዜጎች ሕግ፡ ይህ ሕግ ከአሜሪካ አንድነት ጋር በጦርነት ላይ ካሉ አገሮች የሆኑ ዜጎችን ለመያዝ፣ ለመገደብ እና ለማስወጣት ድንጋጌ የሚያወጣ ነበር። ይህ ሕግ በ1790ዎቹ መጨረሻ በነበረው ውጥረት የተሞላ ሁኔታ ውስጥ እንደ ጥንቃቄ እርምጃ ተደነገገ።

የአመፅ ሕግ፡ ይህ ከ«የውጭ ነዋሪዎችና የአመፅ ሕጎች» መካከል ከሁሉ የበለጠ አከራካሪ ነው። መንግሥትን ወይም ባለሥልጣኖቹን ለማጥላላት ወይም ለንቀት ለማቅረብ የሚያስችል ዓላማ "ሐሰተኛ፣ አሳፋሪ፣ እና ተንኮለኛ" ጽሑፎችን ማተም የወንጀል ድርጊት እንዲሆን አድርጎ ነበር። ተቃዋሚዎች ይህን የንግግር ነፃነትና የፕሬስ ነፃነት ላይ የተቃጠለ ቀጥተኛ ጥቃት እንደሆነ ያዩት ነበር።

የ«Alien and Sedition Acts» ሕጎች እጅግ አከራካሪ ነበሩ፤ እነርሱም እነዚህ ሕጎች መሠረታዊ ሕገ-መንግሥታዊ መብቶችን እንደሚጥሱና የራሳቸውን የፖለቲካ ፓርቲ በቀጥታ እንደሚያነጣጥሩ ያምኑ ከነበሩት ዲሞክራቲክ-ሪፐብሊካኖች ታላቅ ተቃውሞ አስከትለዋል። እነርሱ እነዚህ ሕጎች የንግግርና የፕሬስ ነፃነትን የሚጠብቀውን የመጀመሪያው ማሻሻያ እንደሚጥሱ አስገልጠው ነበር። በመጨረሻም፣ እነዚህ ሕጎች በ1800 ምርጫ ውስጥ ሚና ተጫውተዋል፤ በዚያም ጊዜ ቶማስ ጄፈርሰንና ዲሞክራቲክ-ሪፐብሊካኖች ፕሬዚዳንትነቱንና ኮንግረሱን አሸንፈው፣ ይህም የ«Sedition Act» ሕግ እንዲሰረዝ አድርጓል።

ዲሞክራቲክ-ሪፐብሊካን ፓርቲው እነዚህ ሕጎች በሕገ መንግሥቱ የተጠበቁትን መሠረታዊ መብቶች የሚጥሱ መሆናቸውን ያምን ነበር፤ እንዲሁም እነዚህ ሕጎች ተቃዋሚውን የፖለቲካ ፓርቲ ለመወሰን የታለሙ መሆናቸውን ደግሞ ያምን ነበር። እነዚህ ሕጎች ተሸረው መሆናቸው ወይም በኋላ ጊዜያቸው አልፎ መብቃታቸው ምንም አይደለም፤ አልፋና አሜጋ መጨረሻውን ከመጀመሪያው ጋር ያሳያል። በእነዚህ ሕጎች የተደነገጉበት ወይም ሕግ ሆነው "የተናገሩበት" ታሪክ ውስጥ፣ ፌዴራሊስት ፓርቲው ዲሞክራት-ሪፐብሊካኖች ተብሎ በሚጠራ ፓርቲ ይቃወም ነበር። የዲሞክራት-ሪፐብሊካን ፓርቲው እድገት

በመጨረሻ ሪፐብሊካን ፓርቲውን ያስገኛል። ይህም በዋናነት በባርነት ተቃውሞ አቋም ላይ ተሰባስቦ የተቋቋመ የፖለቲካ ፓርቲ ነበር።

የታሪክ ጸሐፊዎች 1863ን በባርነት ጉዳይ ላይ የተመሠረተው የእርስ በርስ ጦርነት እጅግ መሃል ነጥብ መሆኑን ያመለክታሉ። 1863 ደግሞ ለፕሮቴስታንቱ ቀንድ አዲስ መስፈርት ተሸካሚዎች የመንገድ ምልክት ነው፤ እነርሱም በዚያን ጊዜ መላእክት ለሚለር የሰጡትን የመጀመሪያውን የጊዜ ትንቢት አልተቀበሉትም (ከዘሌዋውያን ምዕራፍ ሃያ ስድስት የተወሰደው “ሰባት ዘመናት” ትንቢት)። “ሰባት ዘመናት” የተባለው ትንቢት በቀዳሚው የዘሌዋውያን ምዕራፍ የተዘረዘሩትን የባርነት ሕጎች መሠረት እንደሚያደርግ መሆኑ በእርግጥ ቀላል የአጋጣሚ ነገር ብቻ ሊሆን ይችላልን? በ“ሰባት ዘመናት” የተጠቀሰው “እርግጥን” የሚያመለክተው፣ የምዕራፍ ሃያ አምስት የቃል ኪዳኑ ሕጎች ቢታዘዙ እስራኤል ታሪክን በቀይ ባሕር ጉዞዋን ስትጀምር ከወጣችበት ባርነት ወደ ዚያው በመመለስ እንደምትፈጽም የተሰጠ ተስፋ ነበር።

ከ1798 እስከ 1863 ድረስ ዲሞክራቲክ-ሪፐብሊካን ፓርቲ የነበረው የፖለቲካ ፓርቲ ተከታታይ የማጥራት ወይም የመናወጥ ሂደቶችን አለፈ። ከ1798 ጀምሮ፣ በተለይም ከነሐሴ 11፣ 1840 ጀምሮ እስከ 1863 ድረስ፣ የሚለራይት እንቅስቃሴ ተከታታይ የማጥራትና የመናወጥ ሂደቶችን አለፈ።

የዲሞክራቲክ-ሪፐብሊካን ፓርቲ፣ በዩናይትድ ስቴትስ ከቀደሙት የፖለቲካ ፓርቲዎች አንዱ እንደነበረ፣ ዛሬ በሚገኘው መልኩ ወደ ዘመናዊው ሪፐብሊካን ፓርቲ በቀጥታ አልተለወጠም። ከዚህ ይልቅ፣ በጊዜ ሂደት ተከታታይ ለውጦችንና መከፋፈሎችን አልፎ፣ በመጨረሻም የሪፐብሊካን ፓርቲ ከመከሰቱ በፊት ወደ በርካታ የተለያዩ የፖለቲካ ፓርቲዎች መፈጠር አመራ።

ፓርቲው ዲሞክራቲክ-ሪፐብሊካን ፓርቲ፣ ብዙውን ጊዜ ከቶማስ ጀፈርሰንና ከጄምስ ማዲሰን ጋር የሚያያዝ፣ በ18ኛው ክፍለ ዘመን መጨረሻ ላይ ለፌዴራሊስት ፓርቲ ምላሽ ሆኖ ተመሠረተ። ዲሞክራቲክ-ሪፐብሊካኖች ሕገ መንግሥቱን ጥብቅ በሆነ መንገድ መተርጎምን፣ የግዛቶችን መብቶች፣ እና የእርሻ መሠረት ያላቸውን ጥቅሞች ይደግፉ ነበር።

ነገር ግን፣ በ1820ዎቹ ጊዜ ሲደርስ የዲሞክራቲክ-ሪፐብሊካን ፓርቲ በክልላዊና በአስተሳሰባዊ መስመሮች ላይ መከፋፈል ጀመረ። ዋናው ክፍፍል የተከሰተው በ“መልካም ስሜቶች ዘመን” (1817-1825) ወቅት ሲሆን፣ በዚያን ጊዜ ለጄምስ ሞንሮ ፕሬዚዳንትነት ጠንካራ ተቃውሞ አልነበረም። ይህ የፖለቲካ ጸጥታ ዘመን ለዲሞክራቲክ-ሪፐብሊካን ፓርቲ መዳከም አስተዋጽኦ አደረገ። ፓርቲው በመጨረሻ ወደ በርካታ ክፍሎች ተከፍሎ ወደሚከተሉት የፖለቲካ ቡድኖች ተለወጠ፡-

ፓርቲ ዲሞክራት፡ በ1829 ሰባተኛው ፕሬዚዳንት የሆነውን አንድሩ ጃክሰንን የተከተሉ ሰዎች ፓርቲ ዲሞክራትን መሠረቱ። የጃክሰን ዲሞክራቶች ጠንካራ የአስፈጻሚ ቅርንጫፍ፣ ወደ ምዕራብ መስፋፋት፣ እና ለነጭ ወንዶች የምርጫ መብት ሰፊ መሆንን ይደግፉ ነበር።

ብሔራዊ ሪፐብሊካን ፓርቲ፡ ይህ ፓርቲ ለአንድራው ጃክሰን ፕሬዚዳንትነት እንደ ምላሽ ተፈጠረ፤ ከዚያም በኋላ ሌሎች ጃክሰንን የሚቃወሙ ክፍሎች ጋር ተቀላቅሎ ዊግ ፓርቲ ሆነ። ብሔራዊ ሪፐብሊካኖች በአጠቃላይ ጠንካራ የፌዴራል መንግሥትን እና የኢኮኖሚ ልማትን የበለጠ የሚደግፉ ነበር።

ፀረ-ፍሪማሶን ፓርቲ፡ ይህ በ1820ዎቹ የተነሣ እና አጭር ዕድሜ ያለው የፖለቲካ ፓርቲ ነበር፤ በዋናነትም ምሥጢራዊ ስርዓት ያለው የፍሪማሶን ማኅበር ተጽእኖ ላይ የነበረ ስጋት ምላሽ ሆኖ ተፈጠረ። ከቀድሞዎቹ የዲሞክራቲክ-ሪፐብሊካን አባላት አንዳንዶችንም አካተተ።

የዊግ ፓርቲ፡ በ1830ዎቹ የተመሠረተው የዊግ ፓርቲ፣ ቀድሞ የነበሩ ናሽናል ሪፐብሊካኖችን፣ አንቲ-ሜሰኖችን፣ እና ሌሎች የተቃውሞ ቡድኖችን ያካተተ ነበር። በጃክሰንያን ፖሊሲዎች ላይ ባላቸው

ተቃውሞ፣ ጠንካራ የፌዴራል መንግሥትን በመደገፋቸው፣ እና የኢንዱስትሪና የኢኮኖሚ ልማትን በማበረታታቸው ይታወቁ ነበር።

ዘመናዊው ሪፐብሊካን ፓርቲ በ1850ዎቹ ውስጥ ስለ ባርነት እየበረታ ለመጣው ክልለዊ ውጥረት ቀጥተኛ ምላሽ ሆኖ ተመሠረተ። እርሱም የቀድሞ ዊጎችን፣ የባርነት ተቃዋሚ ዲሞክራቶችን፣ ፍሪ ሶይሊሮችን፣ እንዲሁም ባርነት ወደ አዳዲስ ግዛቶች እንዲስፋፋ የሚቃወሙ ሌሎችን ሰዎች ሰበሰበ። የመጀመሪያው የሪፐብሊካን ፕሬዚዳንታዊ እጩ ጆን ሲ. ፍሪሞንት በ1856 ምርጫ ተወዳደረ፤ የፓርቲው የመጀመሪያ ስኬታማ እጩ የነበረው አብርሃም ሊንከን ደግሞ በ1860 ተመረጠ። ስለዚህ፣ ሪፐብሊካን ፓርቲ ከዲሞክራቲክ-ሪፐብሊካን ባህል በተለየ መንገድ ተነስቶ በአሜሪካ የፖለቲካ ታሪክ ውስጥ ልዩ አቅጣጫ ነበረው።

እስከ 1860 ዓ.ም. ድረስ ሪፐብሊካን ፓርቲ የመጀመሪያውን ፕሬዚዳንት መረጠ። ይህም በባርነት የሚቃወሙ የፖለቲካ ፓርቲዎች ቅንጅት ላይ የተመሠረተ ነበር። በ1863 የነፃነት አዋጅ ባርነትን ከመኖር ውጭ "ተናገረው"። በ1863 በዚያን ጊዜ በሪፐብሊካን ፓርቲ የተወከለው የሪፐብሊካን ቀንድ ባርነትን ከመኖር ውጭ "ተናገረው"፤ በዚህ ጊዜ የፕሮቴስታንት ቀንድ እንቅስቃሴ መሆኑን ትቶ የሰባተኛው ቀን አድቼንቲስት ቤተ ክርስቲያን ሆነ። የሚለራውያን እንቅስቃሴ በ1863 ዓ.ም. ግንቦት ወር በሕጋዊና በአፈሴላዊ መልኩ አበቃ፤ በዚያም ዓመት የሙሴ መሐላ፣ የባርነት ትንቢት ተቃወመ። ጆሮ ያለው ይስማ።

በዚህ ደረጃ፣ ነቢዩ ዳንኤል "የሙሴ መሐላ" ብሎ ስለ ሰየመው ጉዳይ አጭር ጠቅላል ያለ መግለጫ መስጠት ጠቃሚ ሊሆን ይችላል።

አዎን፣ እስራኤል ሁሉ ሕግህን ተላልፈዋል፤ ድምፅህንም እንዳይታዘዙ ፈቀቅ ብለዋል፤ ስለዚህ በእኛ ላይ እርግማኑ ፈስሶአል፤ በእግዚአብሔርም ባሪያ በሙሴ ሕግ ውስጥ የተጻፈው መሐላ፤ በእርሱ ላይ ኃጢአት ሠርተናልና። ዳንኤል 9፡11።

የእግዚአብሔርን ቃል በሚመረምርበት ጊዜ በገብርኤልና በሌሎች መላእክት የተመራው ዊልያም ሚሊር መጀመሪያ ወደ ዘሌዋውያን ሃያ ስድስት የተጠቀሱት "ሰባቱ ዘመናት" ተመርቶ ነበር። ሚሊር በራሱ ምስክርነት እንደሚናገረው፣ መጽሐፍ ቅዱስን በሚያጠናበት ጊዜ ከዘፍጥረት መጽሐፍ ጀምሮ ነበር፤ ስለዚህም በዳንኤል ምዕራፍ ስምንት ቁጥር አሠራ አራት ወደ ተጠቀሱት ሁለት ሺህ ሦስት መቶ ዓመታት ከመድረሱ በፊት ወደ ዘሌዋውያን መድረሱ ግልጽ ነው። እርሱ ብቻ መጽሐፍ ቅዱስንና የክፍደን ኮንከርዳንስን ብቻ ተጠቅሞ ነበር።

የክፍደን የቃላት መመሪያ ከዚያ በኋላ በንጉሥ ጄምስ መጽሐፍ ቅዱስ ወደ እንግሊዝኛ ለተተረጎሙት የዕብራይስጥ ወይም የግሪክ ቃላት ምንም ማጣቀሻዎች የሉትም። ሚሊር አንድን ቃል ወይም የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል ለመረዳት ሲሞክር፣ የሚያጠናው ክፍል "አውድ" መሪ እንዲሆነው ይቆጥረው ነበር። "ሰባቱ ዘመናት" ለሚለው ያለውን ግንዛቤ በተመለከተ፣ የዘሌዋውያን ምዕራፍ ሃያ ስድስት ያለው "ሰባቱ ዘመናት" አውድ የዘሌዋውያን ምዕራፍ ሃያ አምስት መሆኑን ማየት እጅግ ቀላል ነው።

ምዕራፍ ሀያ አምስት የምድሪቱን ዕረፍት፣ ኢዮቤልዩን እና የባርነት ደንቦችን ይዘረዝራል። የምዕራፍ ሀያ አምስት ደንቦች፣ ቢታዘዙ በረከትን የሚያመጡ እና ባይታዘዙ ግን "እርግማን" የሚያስከትሉ የ"እግዚአብሔር ባሪያ የሆነው የሙሴ ሕግ" ክፍል ናቸው። በምዕራፍ ሀያ ስድስት፣ የ"ሰባት ጊዜ" እርግማን ከሁለት ሺህ አምስት መቶ ሀያ ዓመታት ጋር እኩል ሲሆን፣ በምድሪቱ ዕረፍት ደንቦችና በባርነት መርሆች ግልጽ አውድ ውስጥ ተቀምጦ ቀርቧል። በምዕራፍ ሀያ ስድስት፣ ይህ ቅጣት "የቃል ኪዳኔ ጠብ" ተብሎ ተጠርቷል።

እኔም ደግሞ በተቃራኒው እኔድባችኋለሁ፤ ስለ ኃጢአቶቻችሁም ሰባት እጥፍ እቀጣችኋለሁ። የቃል ኪዳኔንም ጠብ የሚበቀል ሰይፍ በላያችሁ አመጣለሁ፤ በከተሞቻችሁም ውስጥ በተሰበሰባችሁ ጊዜ

መቅሠፍትን በመካከላችሁ እልካለሁ፤ በጠላትም እጅ አሳልፌ እሰጣችኋለሁ። ዘሌዋውያን 26፥24, 25።

በአውዱ መሠረት፣ እግዚአብሔር “ክርክር” ያለው ይህ “ቃል ኪዳን” ከዚህ በፊት በምዕራፍ 4 ያምስት የተጠቀሰው ቃል ኪዳን ነው። የ“ሰባቱ ዘመናት” ቅጣት የእግዚአብሔር “ቃል ኪዳን ክርክር” ተብሎ ይጠራል፤ ከእርሱም ጋር የተያያዘው “እርግማን” እስራኤል “በጠላቶቻቸው እጅ እንዲሰጡ” መሆኑ ነው፤ እናም አንዴ በጠላቶች ምድር ውስጥ ከገቡ በኋላ፣ (ዳንኤል እንደነበረው) እስራኤል የጠላቶቻቸው ባሪያዎች ይሆናሉ።

ሙሴ ዘሌዋውያን 4 ያምስትን በመዘገበበት ጊዜ፣ የጥንታዊቷ እስራኤል ከግብፅ ባርነት ገና ነፃ ወጥታ ነበር፤ እናም በ4 ያምስተኛው ምዕራፍ የተወከሉት የባርነት መርሆዎች ወይም በረከትን ወይም እርግማንን ያመጡ ነበር። የጥንታዊቷ እስራኤል የኢዮቤልዩን ሕጎች ፈጽሞ አልተግባረችም፤ በመጨረሻም ዳንኤል “የሙሴ እርግማን” ብሎ የጠራው ነገር በመፈጸሙ፣ ሰሜናዊውም ደቡባዊውም መንግሥታት “ሰባት ዘመን” ለሚለው ተበተኑ።

ግብጽ ውስጥ ባርነታቸው ሲጀምር የተቋቋመው በእግዚአብሔርና በእስራኤል መካከል ያለው የቃል ኪዳን ግንኙነት፣ በአሰርና በባቢሎን ባርነታቸው ተፈጸመ። በሰሜኑ መንግሥት ላይ የነበረው “ሰባት ዘመን” በ1798 ተጠናቀቀ፣ በደቡቡም መንግሥት ላይ የነበረው “ሰባት ዘመን” በ1844 ተጠናቀቀ። ለእነዚህ ሁለት የሰባት ዘመናት ጊዜያት መነሻ ነጥብ በ742 ዓ.ዓ. ነቢዩ ኢሳይያስ ለይሁዳ ንጉሥ ለአካዝ በአዋጀው የስድሳ አምስት ዓመታት ትንቢት በኢሳይያስ ምዕራፍ ሰባት ተመልክቶ ይታወቃል።

የሰርያ ራስ ደማስቆ ናት፣ የደማስቆም ራስ ረሲን ነው፤ በስድሳ አምስትም ዓመት ውስጥ ኤፍሬም ሕዝብ እንዳይሆን ይሰበራል። የኤፍሬምም ራስ ሰማርያ ናት፣ የሰማርያም ራስ የረማልያስ ልጅ ነው። ባታምኑም፣ በእውነት አትጸኑም። ኢሳይያስ 7፣8-9።

ኢሳይያስ ትንቢቱ በ742 ዓ.ዓ. በቀረበበት ጊዜ ጀምሮ “በውስጥ” ስልሳ አምስት ዓመታት ውስጥ ሰሜናዊው መንግሥት እንደሚሰበር ገልጦ ነበር። ከዚያ ከአሥራ ዘጠኝ ዓመታት በኋላ በ723 ዓ.ዓ. የሰሜኑ የእስራኤል መንግሥት በአሦር ንጉሥ ወደ ባርነት ተወሰደ፤ ከዚያም ከአርባ ስድስት ዓመታት በኋላ በ677 ዓ.ዓ. የባቢሎን ንጉሥ የደቡቡን የይሁዳ መንግሥት ወደ ባርነት ወሰደ። የስልሳ አምስቱ ዓመታት ትንቢት ስድስት ታሪካዊ የመንገድ ምልክቶችን ያፈራል። የመጀመሪያው ትንቢቱ የቀረበበት 742 ዓ.ዓ. ነው። ከአሥራ ዘጠኝ ዓመታት በኋላ በ723 ዓ.ዓ. ሰሜናዊው መንግሥት በአሦራውያን ወደ ባርነት ተወሰደ። ከአርባ ስድስት ዓመታት በኋላ በ677 ዓ.ዓ. ደቡባዊው መንግሥት በባቢሎናውያን ወደ ባርነት ተወሰደ። ከዚያም በ723 ዓ.ዓ. የጀመሩት የመጀመሪያዎቹ ሁለት ሺህ አምስት መቶ ሀያ ዓመታት በ1798 ተጠናቀቁ። ከዚያም በ1844 በ677 ዓ.ዓ. የጀመሩት ሁለት ሺህ አምስት መቶ ሀያ ዓመታት ተፈጸሙ። ከ1844 ጀምሮ ትንቢቱ መላውን ትንቢታዊ መዋቅር ለማጠናቀቅ አሥራ ዘጠኝ ዓመታት ተራዝሞ እስከ 1863 ደረሰ፤ ምክንያቱም አልፋና ኦሜጋ ትንቢታዊውን መዋቅር ለመጀመር አሥራ ዘጠኝ ዓመታትን እንደ ምልክት ካደረጉ፣ ወደ ፍጻሜው ለመድረስም አሥራ ዘጠኝ ዓመታት ሊኖሩ ይገባል።

የጥንቱ እስራኤል ከግብፅ ባርነት ተዳነች፤ በአለመታዘዝም ምክንያት ሁለቱም የሰሜኑና የደቡቡ መንግሥታት ወደ ባርነት ተመለሱ። ትንቢቶቹ ከጥንታዊቷ ቃል በቃል እስራኤል ትንቢታዊ ታሪክ ወደ ዘመናዊቷ መንፈሳዊ እስራኤል ይሻገራሉ፤ በዚህም ሁሉ የትንቢታዊ የመንገድ ምልክቶች መሪ ርእስ ባርነት ነው።

በኢሳይያስ ሰባት ያለው ትንቢት በ742 ዓ.ዓ. የሰሜንና የደቡብ መካከል የሚመጣ የእርስ በርስ ጦርነት ተለይቶ በሚታወቅበት ጊዜ ለክፉው ንጉሥ አካዝ በኢሳይያስ ቀረበ። የአካዝ የደቡብ መንግሥት የጥንታዊቱ እስራኤል ትክክለኛይቱ የክብር ምድር ነበረች። በ1798 የመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት መንፈሳዊ የክብር ምድር እንደ መጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት ስድስተኛው መንግሥት መግዛት ጀመረች። በ1844 በትክክለኛይቱ የክብር

ምድር ላይ የተወሰኑት ሰባቱ ዘመናት በተፈጸሙ ጊዜ፣ እንደ ንጉሥ አካዝ ታሪክ ሁሉ የሚመጣ የእርስ በርስ ጦርነት ነበር። እስከ 1844 ድረስ፣ የፖለቲካ ፓርቲዎች ሲፈራርሱና ጥምረቶችን ሲፈጥሩ የነበረው ብጥብጥ ማለት ይቻላል ሙሉ በሙሉ ወደ ሁለት የፖለቲካ አቋም ክፍሎች ተደርጎ ነበር። ከባርነት አንጻር ዲሞክራቶች የባርነት ደጋፊዎች ሲሆኑ፣ ሪፐብሊካኖች ግን የባርነት ተቃዋሚዎች ነበሩ። ከ1798 እስከ 1860 የእርስ በርስ ጦርነቱ መጀመሪያ ድረስ ሁለት ዓይነት የፖለቲካ ፓርቲዎች የመፍጠር ሂደት ተጠናቆ ነበር።

አካዝ ቃል በቃል የከበረችውን ምድር ይወክል ነበር፤ ስለዚህም በመንፈሳዊ ሁኔታ የከበረችውን ምድር ያመለክት ነበር። የአካዝ ታሪክ ትንቢቱ በ742 ዓ.ዓ. ከ. በፊት ተነገረበትን ትንቢታዊ ታሪክ ያመለክታል፤ ስለዚህም ትንቢቱ ያበቃበትን ታሪክ ያመለክታል። በመጀመሪያው ታሪክ፣ አሥሩን ነገዶች ያካተተው ሰሜናዊ መንግሥት፣ በደቡባዊዎቹ ሁለት ነገዶች ዘንድ በመለኮት የተመሠረተውን መንግሥት በመቃወም፣ ከእነዚያ ሌሎች ሁለት ነገዶች ተለይቶ ነበር። አሥሩ ሰሜናዊ ነገዶች ከሶርያ ጋር ኅብረት ፈጥረው ነበር፤ ይህም በትንቢታዊ ምሳሌነት በደቡባዊው ኅብረት እና በሶርያ በምሳሌነት ከተወከለ ኃይል መካከል ያለውን ትብብር ያመለክታል።

ይህ አጭር ማጠቃለያ በዘሌዋውያን ሃያ ስድስት የተጠቀሱት ሰባቱ ዘመናት ለመታዘዝ በረከትን ወይም ለአለመታዘዝ የባርነት “እርግማንን” የሚያቀርብ የቃል ኪዳን ተስፋ መሆናቸውን ያመለክታል። ሰሜናዊውና ደቡባዊው መንግሥታት ከባርነት የተወጡ አንድ ሕዝብ ሆነው በአንድነት ጀመሩ፤ ነገር ግን በየራሳቸው ፍጻሜ እንደገና ወደ ባርነት ተመልሰው ተሰጡ።

የእነዚያ የባርነት ትንቢቶች መጨረሻ ያሉት ስድሳ አምስት ዓመታት፣ መንፈሳዊ እስራኤል በመንፈሳዊቷ የክብር ምድር ውስጥ እያለች፣ በሰሜን ከደቡብ ጋር በተነሣ የእርስ በርስ ጦርነት እጅግ መሃል ላይ ተፈጸሙ። በዚያ የእርስ በርስ ጦርነት ውስጥ ተቃዋሚዎቹ ማህበር የመሠረተ እና በተቃራኒው መንግሥት ውስጥ ከሚገኘው በመለኮት የተቋቋመ መንግሥት የተለየ መንግሥት ነበሩ።

ከ1798 ጀምሮ እስከ የእርስ በርስ ጦርነቱ ድረስ፣ የሪፐብሊካኒዝም ቀንድ በባርነት ጉዳይ ሁለቱን የጉዳይ ወገኖች የሚወክሉ ሁለት ዓይነት የፖለቲካ ተቃዋሚዎችን ያፈራ ሂደት ውስጥ ተዋል። የባርነትን ሥርዓት ማስቀጠል የፈለጉት የባርነት ደጋፊ ተቃዋሚዎች በውጊያው ተሸነፉ።

ከ1798 ዓ.ም. ጀምሮ እስከ የእርስ በርስ ጦርነቱ ድረስ፣ የፕሮቴስታንቲዝም ቀንድ በሁለት የሃይማኖት ተቃዋሚ ወገኖችን በሚያፈራ ሂደት ውስጥ አለ፤ እነርሱም የባርነት ጉዳዮችን ሁለት ጎኖች የሚወክሉ ነበሩ። ስለ ባርነት የነበረውን የትንቢቱን መጀመሪያ ግንዛቤ ለማስቀጠል የፈለጉት የባርነት ደጋፊ ተቃዋሚዎች ውጊያውን ተሸነፉ።

በ1863 የሪፐብሊካኒዝም ቀንድ የባርነትን ልማድ በመቃወም ሊያስወግድ ቻለ።

በ1863 ዓ.ም. የፕሮቴስታንቲዝም ቀንድ የባርነትን ትንቢት በመቃወም ተሳካ።

ይህን በማድረጋቸው ለዘመኑ ኤልያስ የነበረውን የሚለርን ሥራ አልተቀበሉም። እንዲሁም ለዘመናቸው የመሠረት ድንጋይ የነበረውን “የሙሴን መሐለ” ደግሞ አልተቀበሉም። ሙሴና ኤልያስ በዚያን ጊዜ ተጣሉ፣ ነገር ግን በ2001 ሴፕቴምበር 11 ተመልሰው መጡ።

አልፋና አሜጋ፣ ድንቅ የቋንቋ ሊቅ የሆነው፣ እርሱ ራሱ እንደ ፓልሞኒ፣ ድንቅ ቈጣሪ ሆኖ ባወጀው «የሙሴ መሐለ» የጊዜ ትንቢት ሁሉ ውስጥ መለኮታዊ ፊርማውን መዝግቧል። ካለመናቸሁ፣ በእርግጥ አትጸኑም።